

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
t.a.v. mw. drs. T. van Ark
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Geachte mevrouw Van Ark,

De Nationale ombudsman start op 23 januari a.s. een onderzoek naar de gevolgen voor burgers van de dalende instroom in de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp). In deze brief leest u meer over het onderzoek en hoe we het gaan uitvoeren. Ook ziet u hieronder wat wij van u verwachten.

Aanleiding voor dit onderzoek

De ombudsman maakt zich ernstige zorgen over de aanzienlijke daling van het aantal Wsnp-aanvragen en -toelatingen. In de periode 2014 t/m 2018 daalde het aantal aanvragen Wsnp met 43% en het aantal toelatingen Wsnp met 54%. Ook in 2019 heeft deze daling zich voortgezet.

Daarnaast is het aantal tot stand gekomen minnelijke schuldregelingen in deze periode vrijwel gelijk gebleven. Per saldo zijn in 2018 (ten opzichte van 2014) ongeveer 6.900 minder mensen toegelaten tot een (minnelijk of wettelijk) traject richting schone lei.

De dalende instroom in de Wsnp is een zeer onwenselijke ontwikkeling als we bedenken dat het aantal huishoudens met ernstige betalingsproblemen (circa 550.000) in de laatste vijf jaar ongeveer gelijk is gebleven.¹

Wat de Nationale ombudsman gaat onderzoeken

In dit onderzoek wil de ombudsman in beeld brengen in welke probleemsituaties burgers terecht kunnen komen als zij de weg naar de Wsnp niet weten te vinden of als hun Wsnp-verzoek is afgewezen.

Daarbij zullen de volgende deelvragen aan de orde komen:

- Wat doet het met de schuldenaar en zijn gezin dat hij langdurig in een problematische schuldsituatie zit en geen perspectief heeft op een schuldenvrije toekomst?
- Krijgen mensen met problematische schulden voldoende hulp en ondersteuning om zich in deze situatie staande te houden?
- Krijgen zij – na afwijzing minnelijke schuldregeling - voldoende advies en begeleiding van de gemeentelijke schuldhelpverlening om daarna een verzoek Wsnp te kunnen indienen?
- Als zij niet zijn toegelaten tot de Wsnp: waarom niet? En hebben zij op termijn alsnog uitzicht op toelating?

Doel van ons onderzoek

Met dit onderzoek wil ik de ervaringen van burgers met de uitvoering van de schuldhelpverlening en met de toepassing van de Wsnp onder de aandacht brengen.

Datum

21 januari 2020

Onderwerp

onderzoek Nationale ombudsman

Nationale ombudsman

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 35 63
post@nationaleombudsman.nl
www.nationaleombudsman.nl

¹ NIBUD, december 2018

De ombudsman wil hiermee bevorderen dat de toeleiding vanuit de schuldhulpverlening naar de Wsnp zo optimaal mogelijk verloopt en dat de toegang tot de Wsnp zo laagdrempelig mogelijk wordt ingericht.

De uitkomsten van het onderzoek zal ik adresseren aan u en aan de minister voor Rechtsbescherming. Ik beschouw het als uw beider verantwoordelijkheid om de aansluiting tussen minnelijke en wettelijke schuldsanering te optimaliseren.

Opzet van het onderzoek

Het belangrijkste deel van het onderzoek zal bestaan uit circa 25 telefonische interviews met burgers. Wij zullen hun vragen tegen welke belemmeringen zij aanlopen op de weg naar de Wsnp. De interviewkandidaten worden geworven via hulpverleners en via een vijftal gemeenten. Ook zal ik een algemene oproep plaatsen op mijn website en social media waarin ik burgers uitnodig om zich met hun ervaringen bij de ombudsman te melden.

Daarnaast zal de ombudsman twee rondetafelgesprekken organiseren. Aan het eerste gesprek zullen hulpverlenende instellingen deelnemen die burgers met problematische schulden begeleiden. Uit de interviews en het rondetafelgesprek wordt een verslag van bevindingen gemaakt met een overzicht van de klachten en signalen die burgers en hun hulpverleners naar voren hebben gebracht.

In een tweede rondetafelgesprek zal de ombudsman de bevindingen voorleggen aan uitvoerders van de schuldhulpverlening, een Wsnp-rechter en enkele experts. Centraal zal staan de vraag op welke wijze de aansluiting tussen het minnelijk en het wettelijk traject verbeterd kan worden.

Het onderzoek ronden wij af met een rapport dat we op 26 mei 2020 zullen publiceren.

Hebt u nog vragen?

Als u vragen of opmerkingen hebt over deze brief, dan kunt u bellen of e-mailen met de projectleider van dit onderzoek, dhr. XXXXX (070 356 3x xx) (xxxx@nationaleombudsman.nl).

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

Ministerie van Justitie en Veiligheid
t.a.v. dhr. drs. S. Dekker
Minister voor Rechtsbescherming
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Geachte heer Dekker,

De Nationale ombudsman start op 23 januari a.s. een onderzoek naar de gevolgen voor burgers van de dalende instroom in de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp). In deze brief leest u meer over het onderzoek en hoe we het gaan uitvoeren. Ook ziet u hieronder wat wij van u verwachten.

Aanleiding voor dit onderzoek

De ombudsman maakt zich ernstige zorgen over de aanzienlijke daling van het aantal Wsnp-aanvragen en -toelatingen. In de periode 2014 t/m 2018 daalde het aantal aanvragen Wsnp met 43% en het aantal toelatingen Wsnp met 54%. Ook in 2019 heeft deze daling zich voortgezet.

Daarnaast is het aantal tot stand gekomen minnelijke schuldregelingen in deze periode vrijwel gelijk gebleven. Per saldo zijn in 2018 (ten opzichte van 2014) ongeveer 6.900 minder mensen toegelaten tot een (minnelijk of wettelijk) traject richting schone lei.

De dalende instroom in de Wsnp is een zeer onwenselijke ontwikkeling als we bedenken dat het aantal huishoudens met ernstige betalingsproblemen (circa 550.000) in de laatste vijf jaar ongeveer gelijk is gebleven.²

Wat de Nationale ombudsman gaat onderzoeken

In dit onderzoek wil de ombudsman in beeld brengen in welke probleemsituaties burgers terecht kunnen komen als zij de weg naar de Wsnp niet weten te vinden of als hun Wsnp-verzoek is afgewezen.

Daarbij zullen de volgende deelvragen aan de orde komen:

- Wat doet het met de schuldenaar en zijn gezin dat hij langdurig in een problematische schuldsituatie zit en geen perspectief heeft op een schuldenvrije toekomst?
- Krijgen mensen met problematische schulden voldoende hulp en ondersteuning om zich in deze situatie staande te houden?
- Krijgen zij – na afwijzing minnelijke schuldregeling - voldoende advies en begeleiding van de gemeentelijke schuldhulpverlening om daarna een verzoek Wsnp te kunnen indienen?
- Als zij niet zijn toegelaten tot de Wsnp: waarom niet? En hebben zij op termijn alsnog uitzicht op toelating?

Doel van ons onderzoek

Met dit onderzoek wil ik de ervaringen van burgers met de uitvoering van de schuldhulpverlening en met de toepassing van de Wsnp onder de aandacht brengen.

Datum

21 januari 2020

Onderwerp

onderzoek Nationale ombudsman

Nationale ombudsman

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 35 63
post@nationaleombudsman.nl
www.nationaleombudsman.nl

² NIBUD, december 2018

De ombudsman wil hiermee bevorderen dat de toeleiding vanuit de schuldhulpverlening naar de Wsnp zo optimaal mogelijk verloopt en dat de toegang tot de Wsnp zo laagdrempelig mogelijk wordt ingericht.

De uitkomsten van het onderzoek zal ik adresseren aan u en aan de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Ik beschouw het als uw beider verantwoordelijkheid om de aansluiting tussen minnelijke en wettelijke schuldsanering te optimaliseren.

Opzet van het onderzoek

Het belangrijkste deel van het onderzoek zal bestaan uit circa 25 telefonische interviews met burgers. Wij zullen hun vragen tegen welke belemmeringen zij aanlopen op de weg naar de Wsnp. De interviewkandidaten worden geworven via hulpverleners en via een vijftal gemeenten. Ook zal ik een algemene oproep plaatsen op mijn website en social media waarin ik burgers uitnodig om zich met hun ervaringen bij de ombudsman te melden.

Daarnaast zal de ombudsman twee rondetafelgesprekken organiseren. Aan het eerste gesprek zullen hulpverlenende instellingen deelnemen die burgers met problematische schulden begeleiden. Uit de interviews en het rondetafelgesprek wordt een verslag van bevindingen gemaakt met een overzicht van de klachten en signalen die burgers en hun hulpverleners naar voren hebben gebracht.

In een tweede rondetafelgesprek zal de ombudsman de bevindingen voorleggen aan uitvoerders van de schuldhulpverlening, een Wsnp-rechter en enkele experts. Centraal zal staan de vraag op welke wijze de aansluiting tussen het minnelijk en het wettelijk traject verbeterd kan worden.

Het onderzoek ronden wij af met een rapport dat we op 26 mei 2020 zullen publiceren.

Hebt u nog vragen?

Als u vragen of opmerkingen hebt over deze brief, dan kunt u bellen of e-mailen met de projectleider van dit onderzoek, dhr. XXXXX (070 356 3x xx) (xxxx@nationaleombudsman.nl).

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen